

Rekenkamercommissie

Jaarverslag 2014 & Jaarplan 2015

Vastgesteld: 26 januari 2015

Samenstelling rekenkamercommissie

Externe leden

De heer G.D. Scholtes, voorzitter
De heer mr. S.J.P. Basten MLC
De heer R.M. Reus MPM

Interne leden

De heer N.W.A. Lens
De heer drs. J.J. Wortel

Secretariaat

De heer drs. E.G.H. Dijk MPM

Adres

Postbus 1000
1140 BA Monnickendam

Telefoonnummers

T. 0299 - 658 585
F. 0299 - 658 599

E-mail

rekenkamercommissie@waterland.nl

De rekenkamercommissie is een, door de raad van de gemeente Waterland ingesteld, onafhankelijk orgaan dat het door het gemeentebestuur uitgevoerde beleid toetst op drie onderdelen:

- Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- Doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
- Doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

Het doel van het onderzoek is om inzicht te geven in de prestaties van de gemeente en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst.

Voorwoord

Ieder jaar legt de rekenkamercommissie door middel van het jaarverslag verantwoording af aan de raad over haar activiteiten. Daarnaast stelt zij aan de hand van het jaarplan de raad op de hoogte van haar onderzoeksplannen voor het komende jaar.

In 2014 heeft de rekenkamercommissie het onderzoek naar de grip op de Gemeenschappelijke Regelingen afgerond en hier door middel van een themabijeenkomst met de raad inhoudelijk over van gedachten kunnen wisselen. Daarnaast heeft de commissie een flink aantal follow-up onderzoeken opgepakt van onderzoeken die in 2012 door de raad zijn behandeld.

In maart 2014 waren er gemeenteraadsverkiezingen en hebben we te maken gekregen met een nieuwe raad. De rekenkamercommissie is blij om in de gelegenheid te zijn geweest een introductiebijeenkomst voor nieuwe raadsleden te organiseren. Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen zijn ook de externe leden van de rekenkamercommissie voor de bestuursperiode 2014 – 2018 herbenoemd.

Voor 2015 staan het afronden van nog 2 follow-up onderzoeken op het programma en zullen we de bevindingen van 2 nieuwe onderzoeken aan uw raad kunnen voorleggen. Ook hierover gaan we als rekenkamercommissie graag met u een inhoudelijke discussie aan.

Namens de rekenkamercommissie.

G.D. Scholtes,
voorzitter

Samenstelling rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie van de gemeente Waterland bestaat uit drie externe leden van wie één het voorzitterschap vervult. Daarnaast zijn twee leden vanuit de gemeenteraad benoemd. Het secretariaat van de rekenkamercommissie wordt vervuld door de raadsgriffier.

Wijzigingen in 2014

Na de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2014 is de samenstelling van de raad gewijzigd. De heer Lens is niet herkozen als lid van de raad.

Op grond van de oorspronkelijke verordening van de rekenkamercommissie zou de heer Lens daardoor niet meer kunnen terugkeren als lid van de commissie omdat die enkel raadsleden toelaat als intern lid. Op 25 juni 2014 heeft de raad van de gemeente Waterland besloten de verordening zodanig te wijzigen dat ook duo raadsleden als intern lid van de rekenkamercommissie kunnen worden benoemd. De heer Lens, die inmiddels was benoemd als duo raadslid, werd vervolgens opnieuw benoemd als intern lid van de rekenkamercommissie.

De commissie is de raad erkentelijk voor de wijziging van de verordening en de herbenoeming van de heer Lens omdat zijn inbreng in de commissie zeer gewaardeerd wordt.

De samenstelling van de rekenkamercommissie ziet er sinds 25 juni 2014 als volgt uit:

Naam	Functie	Van	Tot
De heer G.D. Scholtes	Voorzitter	14.05.2009	Heden
De heer S.J.P. Basten	Extern lid	15.12.2005 herbenoemd 15.12.2011	Heden
De heer R.M. Reus	Extern lid	7 juni 2012	Heden
De heer N.W.A. Lens	Intern lid	11.03.2010 Herbenoemd 25.06.2014	Heden
De heer J.J. Wortel	Intern lid	12.07.2012 Herbenoemd 25.06.2014	Heden
De heer E.G.H. Dijk	Secretaris	15.07.2006	Heden

Inhoudelijk verslag

Algemeen

In 2014 heeft de rekenkamercommissie 10 maal vergaderd. Daarnaast hebben er in het kader van het onderzoek naar de Gemeentelijke Regelingen en de introductie voor de nieuwe raad nog 2 bijeenkomsten plaatsgevonden met de raad en de rekenkamercommissie. De vergaderingen hebben alle plaatsgevonden in het gemeentehuis te Monnickendam.

Lopende onderzoeken

Onderzoek naar de Gemeenschappelijke regelingen (Onderzoek 9)

Het onderzoek naar Grip op Gemeenschappelijke regelingen is in februari 2014 afgerond en naar de raad gezonden. Het rapport is het resultaat van een constructieve samenwerking tussen de rekenkamercommissies van de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan en Waterland. Het is voor het eerst dat met een aantal andere rekenkamercommissies een gezamenlijk onderzoek is opgepakt. Deze samenwerking is alle betrokken partijen goed bevallen. De rekenkamercommissie Waterland wil dan ook in de toekomst, afhankelijk van het onderwerp, vaker in gezamenlijkheid met andere rekenkamercommissies onderzoeken opstarten. Op deze wijze kan gemeenschapsgeld beter en efficiënter worden besteed.

Gelet op de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2014 en de verwachte wijzigingen in de samenstelling van de raad, heeft de rekenkamercommissie besloten te wachten met het organiseren van een informatiebijeenkomst over dit onderzoek tot na deze datum. Bovendien wilde de commissie deze bijeenkomst combineren met een introductie voor nieuwe raadsleden op het werk van de rekenkamercommissie. Deze bijeenkomst heeft op 13 mei 2014 plaatsgevonden.

Op 19 juni 2014 stond het rapport voor de behandeling door de raad op de agenda. Toen bleek dat een groot aantal raadsleden, die op 13 mei niet in staat waren geweest aanwezig te zijn tijdens de informatiebijeenkomst, toch de behoefte hadden om hier in een thema bijeenkomst over te spreken. De rekenkamercommissie heeft daarom op 17 september 2014 opnieuw een bijeenkomst over dit rapport georganiseerd.

Het rapport is op 2 oktober 2014 door de raad van de gemeente Waterland behandeld.

Follow up onderzoek¹ Minimabeleid (onderzoek 4)

Dit onderzoek is door de raad behandeld in oktober 2009.

Het vervolgonderzoek is uitgevoerd in het 4e kwartaal van 2013. Het evaluatierapport is in week 2 van 2014 ter kennisname aan de raad gestuurd. De PvdA heeft in de raadsvergadering van 23 januari 2014 ten aanzien hiervan er bij het college op aangedrongen om op korte termijn te komen met het toegezegde evaluatieonderzoek.

Follow up onderzoek Woningtoewijzingsbeleid (onderzoek 5)

Dit onderzoek is de raad behandeld in februari 2012.

In het rapport zijn door de rekenkamercommissie een 4-tal aanbevelingen geformuleerd en zijn er tijdens de raadbehandeling door het college 3 toezeggingen gedaan. De rekenkamercommissie heeft de voortgang van de aanbevelingen en de voortgang van de toezeggingen door het college onderzocht en hier op 22 augustus 2014 door middel van een brief aan de raad verslag van uit gebracht.

Dit verslag is op 2 oktober 2014 door de raad besproken in relatie tot de VNG-Ledenbrief d.d. 23 juli 2014 over de Model-Huisverordening 2014. Hierbij zijn door het college de volgende toezeggingen gedaan:

¹ Follow up onderzoeken zijn onderzoeken door de rekenkamercommissie naar de wijze waarop de door de raad overgenomen aanbevelingen dan wel door het college gedane toezeggingen daadwerkelijk zijn opgevolgd. Een follow up onderzoek vindt plaats in de periode tussen 18 en 24 maanden nadat in de raad over dit onderwerp is gesproken. De bevindingen van de rekenkamercommissie worden ter kennisname naar de raad gezonden waarna een volledige onderzoeksacyclus is afgerond.

- Er wordt zo snel mogelijk, maar in elk geval in 2014, voor de (duo)-raadsleden een informatieavond georganiseerd, waarvoor ook de woningcorporaties en de Stadsregio Amsterdam zullen worden uitgenodigd. Hierbij zullen zowel het regionale spoor via de Stadsregio Amsterdam of een andere regio (bijvoorbeeld Zaanstreek-Waterland), als het lokale spoor aan de orde zal komen met als doel antwoord te krijgen op de vraag hoe te komen tot een optimale woonruimteverdeling voor de inwoners van Waterland.
- Er wordt nagegaan of, gelet op de tabel op pagina 15 van de Monitor steekproef Woonruimtebemiddeling (ingekomen stuken week 34; 132- 58), inwoners van Waterland voorrang krijgen bij de woningtoewijzing in de gemeente Waterland.
- Dat het college in gesprek met de woningcorporaties zal onderzoeken of de woningtoewijzing in Waterland geschiedt conform de daarvoor geldende normen.

Follow up onderzoek Kernradenbeleid (onderzoek 6)

Het onderzoek naar het Kernradenbeleid is door de raad behandeld in juni 2012.

In het rapport zijn door de rekenkamercommissie 3 aanbevelingen gedaan aan het college en zijn er uit de overleggen met de kernraden zelf ook nog eens 4 breed gedragen verbeteringen voorgesteld.

Daarnaast is in het coalitieakkoord van 2014 opgenomen dat de coalitie streeft naar het instellen van een "*stimuleringsfonds voor initiatieven van kernraden, sportverenigingen, sociaal, culturele instellingen en inwoners met een maatschappelijk doel*"

De rekenkamercommissie heeft het onderzoek naar de voortgang van de aanbevelingen en de verbetervoorstellen in juni 2012 opgestart. Middels een vragenlijst die aan de kernraden is voorgelegd over de stand van zaken met betrekking tot de aanbevelingen en de verbetervoorstellen is tevens gevraagd naar het standpunt van de kernraden inzake het stimuleringsfonds zoals bedoeld in het coalitieakkoord.

Het follow-up onderzoek is nagenoeg gereed. De commissie verwacht in het eerste kwartaal van 2015 de raad over haar finale bevindingen te kunnen informeren.

Follow up onderzoek Subsidiebeleid (onderzoek 8)

Dit onderzoek is door de raad behandeld in juni 2012

Aan de hand van een stappenplan voor de uitvoering van de aanbevelingen in 2012 – 2014 heeft de rekenkamercommissie de raad een methode aangeboden om tot herijking van het subsidiebeleid te komen.

Tevens heeft de commissie de raad geadviseerd om het subsidiebeleid in 2014 of 2015 opnieuw te evalueren. De resultaten van het follow-up onderzoek kunnen een aanzet zijn tot deze evaluatie.

Door middel van dossieronderzoek wordt getoetst in hoeverre de overgenomen aanbevelingen ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd en tot een verbetering hebben geleid. Middels een enquête onder de geïnterviewde subsidieontvangers wordt getoetst of de tevredenheid over de relatie met de gemeente is toegenomen.

Het follow-up onderzoek is in september 2014 opgestart en zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2015 kunnen worden afgerond.

Nieuwe onderzoeken

Tijdens de themabijeenkomst over het onderzoek "Grip op gemeenschappelijke Regelingen" van 17 september 2014 is ook nog gesproken over twee nieuwe onderzoeken van de rekenkamercommissie te weten:

- Onderzoek beheer openbare ruimte (onderzoek 10)
- Onderzoek handhavingsbeleid (onderzoek 11)

Voor beide onderzoeken was draagvlak bij de aanwezige raadsleden zodat de commissie heeft besloten beide onderzoeken op te pakken. Het onderzoek naar het beheer van de openbare ruimte is in december 2014 gestart. Hiervoor is een stagiair aangetrokken die onder begeleiding van de griffier en de voorzitter van de rekenkamercommissie het onderzoek uitvoert. Voor de stagiair die HBO rechten studeert aan de Hogeschool van Amsterdam vormt dit onderzoek haar afstudeeropdracht.

Wat betreft het onderzoek naar handhavingsbeleid is besloten dat dit meerwaarde zou krijgen als dat met meerdere rekenkamercommissies gezamenlijk zou kunnen worden opgepakt. Op 14 januari 2015 is met de rekenkamercommissies van Koggenland en Wormerland overeenstemming bereikt over een gezamenlijke onderzoeksopzet en plan van aanpak. De rekenkamercommissie verwacht in het eerste kwartaal van 2015 met het onderzoek te kunnen starten.

Overig

Op 7 mei 2014 heeft de voorzitter van de rekenkamercommissie een regionaal overleg bijgewoond in Purmerend van een aantal rekenkamercommissies. Doel van de bijeenkomst was om kennis en ervaringen uit te wisselen en te kijken naar mogelijke toekomstige samenwerking. Dit zal in het voorjaar van 2015 een vervolg krijgen.

Op 3 juli heeft de raad vergaderd over een initiatief voorstel van de PvdA om de rekenkamercommissie te laten bestaan uit enkel externe leden. Dit voorstel is gehoord beraadslagingen door de PvdA ingetrokken.

Financieel verslag

In 2012 is de begroting van de rekenkamercommissie bijgesteld van € 20.000,- naar € 15.000,-.

De onderstaande tabel geeft aan hoe dit budget is aangewend.

Omschrijving	Begroot	Lasten	Saldo
Rekenkamercommissie	€ 15.000,00		
Vergoeding externe leden		€ 6.811,00	
Onderzoek Openbare ruimte		€ 250,00	
Contributie NVR		€ 230,00	
Totaal	€ 15.000,00	€ 7.290,00	
Positief saldo			€ 7.709,00

Het positieve saldo wordt veroorzaakt doordat de rekenkamercommissie in 2014 pas op de plaats heeft gemaakt met betrekking tot het opstarten van een nieuw onderzoek in verband met de gemeenteraadsverkiezingen wat weer een impact zou kunnen hebben op de samenstelling van de commissie.

Verder worden follow-up onderzoeken in eigen beheer uitgevoerd waardoor er geen budget extern hoeft te worden aangewend.

Aangezien er in 2015 twee onderzoeken worden uitgevoerd (beheer Openbare Ruimte en Handhavingsbeleid) zal het budget van 15.000 euro naar verwachting onvoldoende zijn. Om die reden verzoekt de rekenkamercommissie de raad om een bedrag van 3.000 euro, zijnde de vergoeding aan de stagiair die het onderzoek doet naar het beheer van de Openbare Ruimte (6 maanden à 500 euro per maand) uit het positieve saldo over 2014 over te hevelen naar 2015. Hiervoor zal bij de Jaarstukken 2014 separaat een voorstel worden voorgelegd. Het overige (positieve) saldo komt ten goede aan de Algemene reserve.

Met het budget 2015 kunnen dan vervolgens de kosten van het onderzoek naar het Handhavingsbeleid worden voldaan.

Jaarplan 2015

Het jaarplan voor 2015 bestaat uit het afronden van de lopende follow-up onderzoeken en het nieuwe onderzoek naar het beheer van de openbare ruimte.

Daarnaast wil de rekenkamercommissie in samenwerking met een aantal andere rekenkamercommissies een onderzoek naar handhavingsbeleid oppakken.

De volgende tabel geeft een overzicht van de plannen voor 2015

Onderzoek	Status / planning	Planning
Beheer openbare ruimte	Gestart in december 2014.	Eindrapport naar de raad voor het zomerreces
Handhavingsbeleid	Met 3 Rekenkamercommissies overeenstemming bereikt voor een gezamenlijk onderzoek	Start van het onderzoek in het eerste kwartaal. Eindrapport naar de raad in het vierde kwartaal.
Follow-up kernraden	Onderzoek in afrondende fase	Evaluatierapport naar de raad in het eerste kwartaal.
Follow-up subsidie beleid	Onderzoek is volop bezig	Evaluatierapport naar de raad einde eerste kwartaal.

Groslijst

De rekenkamercommissie beschikt over een lijst van mogelijke toekomstige onderzoeken. Deze lijst ziet er (in alfabetische volgorde) als volgt uit:

- Digitale dienstverlening;
- Effectiviteit Toerismebeleid;
- Financiële soliditeit;
- Grondbeleid;
- Informatievoorziening en communicatie burgers;
- Inkoop- en Aanbestedingsbeleid;
- Kaderstelling decentralisaties;
- Risicomanagement;
- Uitvoering verordening leerlingenvervoer.